

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FA-F47
Arkivsaksnr: 19/255	Løpenr: 20/4603
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	28.05.2020	022/2020
Kommunestyret	11.06.2020	039/2020

Vurdering erstatningssøksmål barnevernsaker

11.06.2020 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram følgjande framlegg til vedtak:

"Granskingsrapporten rundt tre konkrete barnevernssaker i Samnanger har synleggjort ein svikt i barnevernet, og set blant anna søkjelys på: manglande skriftligheit, manglande høyring av born sine synspunkt, manglande hjelpetiltak, manglande vurdering av fosterheim etter omsorgsovertaking, manglande grunngjeving for at sysken har vorte skilt frå kvarandre og manglande kultursensitivitet. I ei sak konkluderer granskarane med at eit born har vorte fråteke barndomen sin gjennom uforstandig offentleg omsorgsovertaking.

Samnanger kommune har på bakgrunn av dette gjeve ei orsaking til og oppreising til fleire born og foreldre.

Rapporten synleggjer feil og manglar fleire stader, både i Samnanger kommune og på andre nivå. Fleire av tilhøva som vert peika på er tilhøve som også går att i andre rapportar rundt barnevernet dei siste åra. Samnanger kommune ber ein stor del av ansvaret, men er ikkje åleine om det.

Samnanger kommunestyre vil også visa til at ei rekkje barnevernssaker er teke inn til handsaming i den europeiske menneskerettsdomstol, og at Noreg har blitt felt i sju slike saker.

Kommunestyret meiner på dette grunnlaget at det er viktig og riktig å løfta ein breiare politisk debatt rundt barnevernet og vil koma med følgjande oppmodingar til regjeringa og Stortinget:

- Det bør setjast ned eit uavhengig, nasjonalt granskingsutval som får breitt mandat til å føreta ein heilskapleg gjennomgang av barnevernet, og fremma framlegg til forbetringar.*
- Det må innførast ei autorisasjonsordning for tilsette i barnevernet, på lik line med helsevesenet, slik det også framgår av regjeringserklæringa til Høgre, Frp, Venstre og KrF av 17. januar 2019 (Granavolden-plattform).*
- Tilsyn av barnevernstenestene bør leggjast til eit uavhengig kontrollorgan som kun har ansvar for dette. Eit slikt tilsyn må sjå til at manglar, avvik og lovbrøt vert fulgt opp og retta opp, og må syta for at born har fått uttala seg i saker som vedgår dei, samt for at*

dette er dokumentert. Organet må også ha sanksjonsmoglegheiter når det vert avdekka feil og manglar.

- Den barnevernsfaglege utdanninga må styrkast i innhald og utvidast frå 3 til 5 år.
- Det bør innførast ei bemanningsnorm i kommunalt barnevern.

Kommunestyret i Samnanger vil understreka at eit godt barnevern er avgjerande viktig, og at feil gjort av barnevernet har dramatiske konsekvensar. Difor meiner kommunestyret også at det bør førast hyppigare og tydelegare kontroll av korleis barnevernstenester utfører sitt arbeid, for slik å syta for at feil og manglar som vert avdekka vert fulgt opp på ein god måte, og på eit tidleg tidspunkt."

Øyvind Strømmen bad om at punkta i framlegget hans vart tekne opp til punktvis votering.

Det vart først røysta over formannskapet si tilråding, som vart vedteken med 13 mot 8 røyster.

For	Imot
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Boge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	
Oskar Røen (MDG)	

Etter dette vart det røysta punktvis over Øyvind Strømmen sitt framlegg:

1. Røysting over dei tre første avsnitta i Øyvind Strømmen sitt framlegg (fram til punktlista)
 - Framlegget fall med 9 mot 12 røyster.

Imot	For
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Boge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Oskar Røen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

2. Røysting over det første kulepunktet i Øyvind Strømmen sitt framlegg:

- Framlegget fall med 10 mot 11 røyster.

Imot	For
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Harald Boge (Ap)
Odd Arne Haga (Frp)	Arild Røen (H)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	Oskar Røen (MDG)
Øyvind Røen (Sp)	Ove Totland (Bl)
Gunn Totland Moss (KrF)	

3. Røysting over det andre kulepunktet i Øyvind Strømmen sitt framlegg:

- Framlegget fall med 9 mot 12 røyster.

Imot	For
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Boge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Oskar Røen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

4. Røysting over det tredje kulepunktet i Øyvind Strømmen sitt framlegg:

- Framlegget fall med 9 mot 12 røyster.

Imot	For
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Boge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Oskar Røen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

5. Røysting over det fjerde kulepunktet i Øyvind Strømmen sitt framlegg:

- Framlegget fall med 9 mot 12 røyster.

Imot	For
------	-----

Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Borge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Oskar Røen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

6. Røysting over det femte kulepunktet i Øyvind Strømmen sitt framlegg:

- Framlegget fall med 9 mot 12 røyster.

Imot	For
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Borge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Oskar Røen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

7. Røysting over det siste avsnittet i Øyvind Strømmen sitt framlegg:

- Framlegget fall med 9 mot 12 røyster.

Imot	For
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Øyvind Steinsland (Bl)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Knut Loneland Høibraaten (Bl)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Ove Totland (Bl)	Jon Magne Borgevik (Ap)
Solveig Vassenden (Bl)	Harald Borge (Ap)
Linda Haug Kollbotn (Frp)	Arild Røen (H)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Karl Bård Kollbotn (Frp)	Oskar Røen (MDG)
Monica Tjønnå (Sp)	
Øyvind Røen (Sp)	
Gunn Totland Moss (KrF)	

KS- 039/2020 Vedtak:

Samnanger kommune har motteke notat med vurdering frå Advokatfirmaet Elden DA, med tittel «Juridisk vurdering – Utredning av ansvarsforholdene for barneverntjenestens ansatte i Samnanger kommune med tanke på mulig krav/søksmål». Jf. kommunestyrevedtak i sak 024/20.

Med utgangspunkt i denne vurderinga – og med grunnlag i tilgjengeleg dokumentasjon, særleg granskingsrapport utført av advokatane Thea Totland og Geir Kjell Andersland – skal det til formannskapsmøtet 3. september 2020 førebuast underlag for stemning med krav om erstatning (regress) i sak 2 i granskingsrapporten. Den eventuelle stemninga gjeld tidlegare barnevernsleiar i Samnanger kommune – og fylkesnemnda og tingretten som har handsama sak 2.

Det førebunde arbeidet skal utførast av Advokatfirmaet Elden (Lov om offentlige anskaffelser, § 2, jf. anskaffelsesforskriften (FOR-2016-08-12-974) § 2-4 bokstav d nr 1 og 2).

Det vert gjeve ei økonomisk ramme for arbeidet på inntil 300.000 kroner, med finansiering frå disposisjonsfondet.

28.05.2020 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Ordførar Knut Harald Frøland (Bl) sette fram følgjande framlegg, på vegner av seg sjølv, Gunn Totland Moss (KrF), Øyvind Røen (Sp), Odd Arne Haga (Frp) og Lena Tveit (Bl):

"Samnanger kommune har motteke notat med vurdering frå Advokatfirmaet Elden DA, med tittel «Juridisk vurdering – Utredning av ansvarsforholdene for barneverntjenestens ansatte i Samnanger kommune med tanke på mulig krav/søksmål». Jf. kommunestyrevedtak i sak 024/20.

Med utgangspunkt i denne vurderinga – og med grunnlag i tilgjengeleg dokumentasjon, særleg granskingsrapport utført av advokatane Thea Totland og Geir Kjell Andersland – skal det til formannskapsmøtet 3. september 2020 førebuast underlag for stemning med krav om erstatning (regress) i sak 2 i granskingsrapporten. Den eventuelle stemninga gjeld tidlegare barnevernsleiar i Samnanger kommune – og fylkesnemnda og tingretten som har handsama sak 2.

Det førebunde arbeidet skal utførast av Advokatfirmaet Elden (Lov om offentlige anskaffelser, § 2, jf. anskaffelsesforskriften (FOR-2016-08-12-974) § 2-4 bokstav d nr 1 og 2).

Det vert gjeve ei økonomisk ramme for arbeidet på inntil 300.000 kroner, med finansiering frå disposisjonsfondet."

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram følgjande framlegg til vedtak/tilleggsvedtak:

"Granskingsrapporten rundt tre konkrete barnevernssaker i Samnanger har synleggjort ein svikt i barnevernet, og set blant anna søkjelys på: manglande skriftligheit, manglande høyring av born sine synspunkt, manglande hjelpetiltak, manglande vurdering av fosterheim etter omsorgsovertaking, manglande grunngjeving for at sysken har vorte skilt frå kvarandre og manglande kultursensitivitet. I ei sak konkluderer granskarane med at eit born har vorte fråteke barndomen sin gjennom uforstandig offentlig omsorgsovertaking.

Samnanger kommune har på bakgrunn av dette gjeve ei orsaking til og oppreising til fleire born og foreldre.

Rapporten synleggjer feil og manglar fleire stader, både i Samnanger kommune og på andre nivå. Fleire av tilhøva som vert peika på er tilhøve som også går att i andre rapportar rundt barnevernet dei siste åra. Samnanger kommune ber ein stor del av ansvaret, men er ikkje åleine om det.

Samnanger kommunestyre vil også visa til at ei rekkje barnevernssaker er teke inn til handsaming i den europeiske menneskerettsdomstol, og at Noreg har blitt felt i sju slike saker.

Kommunestyret meiner på dette grunnlaget at det er viktig og riktig å løfta ein breiare politisk debatt rundt barnevernet og vil koma med følgjande oppmodingar til regjeringa og Stortinget:

- *Det bør setjast ned eit uavhengig, nasjonalt granskingsutval som får breitt mandat til å føreta*

ein heilskapleg gjennomgang av barnevernet, og fremma framlegg til forbetringar.

- Det må innførast ei autorisasjonsordning for tilsette i barnevernet, på lik line med helsevesenet, slik det også framgår av regjeringserklæringa til Høgre, Frp, Venstre og KrF av 17. januar 2019 (Granavolden-plattform).*
- Tilsyn av barnevernstenestene bør leggjast til eit uavhengig kontrollorgan som kun har ansvar for dette. Eit slikt tilsyn må sjå til at manglar, avvik og lovbrøt vert fulgt opp og retta opp, og må syta for at born har fått uttala seg i saker som vedgår dei, samt for at dette er dokumentert. Organet må også ha sanksjonsmoglegheiter når det vert avdekka feil og manglar.*
- Den barnevernsfaglege utdanninga må styrkast i innhald og utvidast frå 3 til 5 år.*
- Det bør innførast ei bemanningsnorm i kommunalt barnevern.*

Kommunestyret i Samnanger vil understreka at eit godt barnevern er avgjerande viktig, og at feil gjort av barnevernet har dramatiske konsekvensar. Difor meiner kommunestyret også at det bør førast hyppigare og tydelegare kontroll av korleis barnevernstenester utfører sitt arbeid, for slik å syta for at feil og manglar som vert avdekka vert fulgt opp på ein god måte, og på eit tidleg tidspunkt."

Øyvind Strømmen bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet vart det først røysta over fellesframlegget frå Knut Harald Frøland, Gunn Totland Moss, Øyvind Røen, Odd Arne Haga og Lena Tveit. Framlegget vart vedteke med 5 mot 4 røyster.

For	Imot
Knut Harald Frøland (Bl)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Øyvind Røen (Sp)	Gunn Østvik Petersen (Ap)
Odd Arne Haga (Frp)	Øyvind Strømmen (MDG)
Gunn Totland Moss (Krf)	

Det vart så røysta over framlegget/tilleggsframlegget frå Øyvind Strømmen. 4 røysta for dette framlegget og 5 røysta imot.

For	Imot
Martin Haugen (Bl)	Knut Harald Frøland (Bl)
Shirin Kvernes Khadoor (Ap)	Lena Tveit (Bl)
Gunn Østvik Petersen (Ap)	Øyvind Røen (Sp)
Øyvind Strømmen (MDG)	Odd Arne Haga (Frp)
	Gunn Totland Moss (Krf)

FORM- 022/2020 Vedtak:

Samnanger kommune har motteke notat med vurdering frå Advokatfirmaet Elden DA, med tittel «Juridisk vurdering – Utredning av ansvarsforholdene for barneverntjenestens ansatte i Samnanger kommune med tanke på mulig krav/søksmål». Jf. kommunestyrevedtak i sak 024/20.

Med utgangspunkt i denne vurderinga – og med grunnlag i tilgjengeleg dokumentasjon, særleg granskingsrapport utført av advokatane Thea Totland og Geir Kjell Andersland – skal det til formannskapsmøtet 3. september 2020 førebuast underlag for stemning med krav om erstatning (regress) i sak 2 i granskingsrapporten. Den eventuelle stemninga gjeld tidlegare barnevernsleiar i Samnanger kommune – og fylkesnemnda og tingretten som har handsama sak 2.

Det førebuande arbeidet skal utførast av Advokatfirmaet Elden (Lov om offentlege anskaffelser, § 2, jf. anskaffelsesforskriften (FOR-2016-08-12-974) § 2-4 bokstav d nr 1 og 2).

Det vert gjeve ei økonomisk ramme for arbeidet på inntil 300.000 kroner, med finansiering frå

disposisjonsfondet.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka vert lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som er vedlagt:

Notat frå Advokatfirmaet Elden DA med juridisk utgreiing

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Sluttrapport frå gransking av tre barnevernsaker i Samnanger kommune (<https://www.samnanger.kommune.no/Handlers/fh.ashx?MId1=4&FillId=2380>).

Kva saka gjeld:

Kommunestyret handsama 30.04.2020 (sak 024/20) saka «Endeleg rapport gransking av tre barnevernsaker». Granskingsrapporten er utarbeidd av Barneadvokatene DA, og gjeld barnevernsaker i tre ulike familiar i Samnanger. Rapporten konkluderer med at barneverntenesta i Samnanger i dei granska sakene har opptrådd i strid med både FN sin barnevernkonvensjon, barnevernlova og god forvaltningsskikk.

Kommunestyret har vedteke at det skal gjevast økonomisk oppreising til dei involverte borna og til ein forelder i kvar av familiane (vedtak gjort av kommunestyret 22.08.2019 og 30.04.2020).

I kommunestyret sitt vedtak frå 30.04.2020 står det òg mellom anna følgjande:

- *Kommunestyret ber om at det til møtet i formannskapet 28. mai 2020 vert lagt fram ei vurdering av om det er grunnlag for Samnanger kommune å krevja erstatningar gjennom eit søksmål mot personar eller instansar som har vore involverte i dei nemnde barnevernssakene. Det vert løyvd inntil 50 000 kroner frå disposisjonsfondet til dette arbeidet».*

Ordførar Knut Harald Frøland tok etter kommunestyremøtet 30.04.2020 kontakt med advokat John Christian Elden i Advokatfirmaet Elden DA, for å avklara om Elden kunne ta på seg oppdraget med å utarbeida ei juridisk vurdering. Det kunne dei, og det vart inngått oppdragsavtale mellom kommunen og Advokatfirmaet Elden DA.

Kommunen mottok 19.05.2020 notat med vurdering frå Advokatfirmaet Elden DA, med tittel «Juridisk vurdering - Utredning av ansvarsforholdene for barneverntjenestens ansatte i Samnanger kommune med tanke på mulig krav/søksmål». Notatet følgjer som vedlegg til dette saksframlegget. Notatet inneheld både gjennomgang av lovverk/juridiske forhold og råd/anbefaling til kommunen. I samråd med ordføraren er det bestemt at notatet ikkje skal unnatakast frå offentleg innsyn.

Det vert vist til notatet for nærmare informasjon. Innhaldet i notatet vert ikkje gjennomgått her i saksframlegget.

Rådmannen har valt å ikkje gje tilråding i denne saka.